

Parlamentul
Republicii Moldova

267-07 nr. 28
26 ianuarie 2022

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 407 din 22.12.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și al Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

3. Conform Notei informative, scopul proiectului este de a extinde posibilitățile și oportunitățile de prestare a serviciilor de educație antepreșcolară și a posibilităților de îngrijire a copiilor, astfel oferind o flexibilitate extinsă părinților de a decide asupra perioadei optime de îngrijire a copilului și de revenire la serviciu. Consecvent, se menționează că instituirea și facilitarea oferirii de către angajatori a unor servicii alternative de îngrijire a copiilor, suplimentare la cele oferite de către stat va asigura un echilibru între necesitățile, drepturile și interesele salariaților cu copii de vârstă preșcolară, asemeni practicii utilizate în alte țări.

4. În același timp, constatăm lipsa în cadrul normativ național în vigoare a prevederilor referitoare la dreptul angajatorilor de a oferi salariaților săi careva servicii alternative de îngrijire a copiilor, suplimentare la cele oferite

de către stat, precum și a unor măsuri de stimulare și cointeresare a angajatorilor în ceea ce privește oferirea unor astfel de servicii.

5. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind incidente prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

6. Potrivit Notei informative a proiectului, acesta nu necesită planificare de resurse bugetare.

7. Ținând cont de domeniul de reglementare și aplicare a normelor invocate, dar și de gradul de încadrare în sens conceptual a modificărilor propuse în proiectul de lege, ale actelor normative referitoare acestui domeniu, considerăm oportun ca proiectul să fie consultat cu :

a. Ministerul Muncii și Protecției Sociale – în calitate de autoritate abilitată cu funcția de a elabora politici publice în domeniul muncii și protecției sociale, conform pct.5-7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.149/2021;

b. Ministerul Educației și Cercetării – care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul educației și are ca funcție de bază examinarea și avizarea proiectelor de acte normative elaborate de alte autorități ale administrației publice și remise spre examinare (pct.7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.146/2021).

8. Cu privire la modificările propuse în proiect, relevăm următoarele:

a. Conform modificării propuse art.10 alin.(1) din Codul Muncii, autorul include un nou drept al angajatorului, cel de a *"oferi servicii de îngrijire a copiilor salariaților cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani"*. Ulterior, autorul intervine cu completarea Capitolului II. *Munca femeilor, a persoanelor cu obligații familiale și a altor persoane*, cu un articol nou 252² care desfășoară acest drept și face trimitere la necesitatea aprobării de către Guvern a cadrului normativ respectiv.

Reieșind din nota informativă la proiect, deducem că prevederile vizate supra țin de posibilitatea oferirii unor servicii de educație **antepreșcolară "Creșă"** de către angajatori pentru angajații lor care au copii cu vârste cuprinse între 0-3 ani.

Includerea vârstei de 0-3 ani totuși aduce o neclaritate în înțelegerea normei, or tot ce ține de educația antepreșcolară este reglementat în cadru normativ separat care conține diferite programe de funcționare, ce corespund standardelor educaționale. Totodată cu scop de informare, atragem atenția asupra faptului că, conform prevederilor art.20 alin.(1) lit. a) și art.23 alin.(2) din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014, educația timpurie cuprinde două cicluri:

- educația/grupele antepreșcolare, pentru copiii cu vârsta **de la 0 la 2 ani**;

- învățământul preșcolar/grupele preșcolare, pentru copiii cu vârsta **de la 2 la 6 (7) ani**, inclusiv grupele pregătitoare.

Vârstele specifice educației timpurii au fost modificate prin adoptarea de către Parlament a Legii nr. 269/2018 pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova. Respectiv, vârsta grupelor antepreșcolare "de la 0 la 3 ani" a fost modificată "de la 0 la 2 ani", iar vârsta pentru grupele preșcolare s-a extins "de la 3 la 6 (7) ani" la "de la 2 la 6 (7) ani".

Concomitent, relevăm că conform prevederilor art.24 din Codul educației, *la solicitarea părinților, autoritățile administrației publice locale pot organiza educația ante preșcolară, cu finanțare de la bugetele locale.*

La fel, reținem că în conformitate cu pct.5 din Regulamentul-tip al instituției de educație timpurie, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.254/2017, "instituțiile de educație timpurie sânt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea (municipiile Chișinău și Bălți, UTA Găgăuzia) sau de către fondatorii privați în conformitate cu legislația în vigoare", iar "12. Organizarea și funcționarea acestora, indiferent de forma de organizare și statutul juridic, se realizează în conformitate cu documentele de politică educațională și de protecție a copilului ale Republicii Moldova, Codului Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr.338/1994 privind drepturile copilului, Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Codul Muncii nr.154/2003, alte acte legislative, hotărâri, ordonanțe și dispoziții ale Guvernului, ordine ale Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, decizii/ hotărâri ale administrației publice locale, alte acte normative din domeniu, ...".

b. La **Art. I, pct.1**, unde se propune completarea Codului muncii "Capitolului II. Munca femeilor, a persoanelor cu obligații familiale și a altor persoane" cu un articol nou 252², relevăm că din punct de vedere tehnico-legislativ, acesta nu poate fi în încorporat în conceptul unitar al normelor juridice cuprinse în acest capitol, care conțin anumite garanții acordate unor categorii de femei, persoanelor cu obligații familiale și altor persoane.

c. Cu referire la modificarea propusă art. 23 din Codul educației, atragem atenția că obiectul normei vine să completeze alineatul (3) cu un aspect suplimentar de organizare și desfășurare a educației timpurii, motiv pentru care recomandăm ca enunțul în cauză să fie prezentat într-un alineat nou – alineatul (3¹). Respectiv, dispoziția Art. II din proiect urma a fi prezentată în următoarea formă:

”**Art. II** – *Articolul 23 din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319–324, art.634), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:*”.

d. La **Art. III din proiect**, reținem că dispoziția acestuia și conținutul literei a) cuprind dispozițiile finale ale actului normativ, celelalte litere (b) și c)) fiind de prisos.

9. Totodată, atragem atenția că autorul nu se pronunță asupra regimului fiscal al serviciilor de învățământ antepreșcolar (*sub aspectul expus în norma din proiect*). Astfel, statul înlesnind sectorul privat cu oportunitățile de a furniza servicii de creșă este obligat să susțină și să motiveze angajatorii care doresc să contribuie la sporirea educației. În acest sens, relevăm că pentru crearea și prestarea serviciilor de creșă, statul ar putea permite **deducerea cheltuielilor suportate** de către angajator prin introducerea modificărilor de rigoare în art. 24 din Codul fiscal al Republicii Moldova.

În concluzie, fără a diminua importanța și necesitatea adoptării proiectului de lege, la examinarea în fond a acestuia urmează a se ține cont de obiecțiile și propunerile invocate în prezentul aviz, în vederea încadrării conceptuale eficiente în câmpul normativ existent.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală